

Uitkomsten VBDO-enquête 2023

Inleiding

De Vereniging voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO) publiceert jaarlijks de benchmark Verantwoord Beleggen door Pensioenfonds. Deze studie biedt, aan de hand van antwoorden die gegeven worden op een vragenlijst, een overzicht van de huidige status en trends van Nederlandse pensioenfonds met betrekking tot verantwoord beleggen. Stichting Pensioenfonds TNO (SP TNO) is een van de 49 pensioenfonds die jaarlijks deelneemt aan deze enquête.

Methodologie

Aan de participanten worden vragen gesteld over de volgende 4 thema's:

- bestuur (governance);
- beleid (policy);
- implementatie (implementation) en
- verantwoording (accountability).

VBDO scoort vervolgens de antwoorden. Van bovenstaande componenten weegt implementatie voor 50,0% mee in de bepaling van de overall score. De andere drie onderdelen wegen ieder voor 16,67% mee. De maximale score die behaald kan worden, is een 5,0.

Pensioenfonds TNO

Gemiddeld presteert de sector in zijn geheel iets beter dan vorig jaar op duurzaamheid. BpfBOUW, het pensioenfonds voor de bouwsector, is dit jaar het meest duurzame fonds van Nederland, op de voet gevolgd door andere grote bedrijfstakpensioenfonds. **Bijlage I** bevat de scores en ranglijst van alle participanten.

Maar hoe heeft Stichting Pensioenfonds TNO het dan gedaan?

In onderstaande tabel is de totaalscore van SP TNO, en die van de verschillende onderdelen, weergegeven. Hierin zijn, ter vergelijking, ook onze resultaten uit 2021 en 2022 opgenomen.

	Totaalscore			Governance (16,67%)			Policy (16,67%)			Implementation (50%)			Accountability (16,67%)		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
SP TNO	2,0	2,4	3,0	3,2	4,2	4,4	1,3	0,8	1,8	1,8	2,1	3,0	2,3	2,7	2,7
Gemiddelde	2,3	2,7	3,2	2,5	3,2	3,7	2,1	2,4	2,8	2,2	2,6	3,3	2,8	2,8	3,0
Range			1,9 - 4,8			1,8 - 4,6			1,7 - 4,5			1,6 - 4,9			1,1 - 5,0

Uit de tabel kunnen we opmaken dat SP TNO op alle terreinen, in vergelijking met vorig jaar, een verbetering laat zien. De enige uitzondering hierop is bij ‘Accountability’. Bij dit onderdeel is de score gelijk gebleven. De meeste winst valt nog te behalen op het onderdeel Policy. Hierbij is het goed om op te merken dat de VBDO-enquête zich richt op de resultaten van het jaar ervoor. Dus bijvoorbeeld het Strategisch ESG-beleid dat begin 2023 is vastgesteld, wordt pas meegenomen in de VBDO-enquête 2024.

De totaalscore van 3,0 geeft op de ranglijst recht op de 31^e positie, een stijging van twee plekken ten opzichte van vorig jaar.

Benchmarkrapport

Uit het vergelijkend onderzoek heeft VBDO voor de gehele sector de volgende aandachtspunten benoemd:

- Vrouwen blijven, ondanks gemaakte beloften voor verbetering, ondervertegenwoordigd aan de bestuursstafels van pensioenfondsen;
- VBDO roept op tot het nemen van meer en snellere beslissingen over duurzaamheid, ondanks gebrek aan beschikbare data.
- Het beleid omtrent biodiversiteit is nog weinig concreet. Slechts enkele pensioenfondsen hebben dit beleid nader uitgewerkt met concrete doelen en evaluatiemomenten.

Het eerste aandachtspunt m.b.t. vrouwen aan de bestuursstafels is niet van toepassing op Pensioenfonds TNO aangezien het fonds al vele jaren vrouwen in het bestuur, het VO en de RvT heeft zitten. De overige twee aandachtspunten zijn bij ons fonds goed verankerd: wij spannen ons in om het ESG-beleid met voldoende snelheid te implementeren rekening houdend met de data issues en in 2024 wordt gestart met het opzetten van een biodiversiteitsbeleid.

Het volledige benchmarkrapport, met de titel “Navigating uncharted waters”, is te downloaden op de website van VBDO; <https://www.vbdo.nl/wp-content/uploads/2023/11/VBDO-Benchmark-pensioenfondsen-2023-def.pdf>

Bijlage I: scoretabel en ranking

Ranking

Ranking 2023	Change	Ranking 2022	Name of pension fund	Overall score 2023	Governance	Policy	Implementation	Accountability	Stars	
1	▲	1	2	bpfBOUW	4,8	4,6	4,5	4,9	4,9	★★★★★
2	▼	1	1	ABP	4,7	4,6	4,2	4,8	4,9	★★★★★
3	■		3	PME	4,5	4,6	4,2	4,4	5,0	★★★★★
4	▲	9	13	Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer	4,4	4,6	3,0	4,6	4,9	★★★★
5	▼	1	4	PMT	4,2	4,2	4,2	4,1	4,8	★★★★
6	■		6	Pensioenfonds PostNL	4,1	4,2	3,5	4,4	3,8	★★★★
7	▼	2	5	PFZW	4,1	4,6	3,5	4,3	3,5	★★★★
8	■		8	Pensioenfonds DSM Nederland	4,0	3,7	3,2	4,2	4,4	★★★★
9	▼	3	6	SPW	3,9	4,2	3,2	4,3	3,5	★★★★
10	▲	7	17	Pensioenfonds Vervoer	3,8	3,5	3,3	4,2	3,1	★★★★
11	▲	4	15	BPL Pensioen	3,7	4,0	2,3	3,9	4,5	★★★
12	▼	1	11	Bpf Schilders	3,6	4,6	3,2	4,0	2,0	★★
13	▼	3	10	Pensioenfonds KPN	3,6	4,6	3,2	3,5	3,4	★★★★
14	▼	5	9	Stichting Pensioenfonds SNS REAAL	3,6	4,6	2,6	3,7	3,3	★★★★
15	▲	7	22	Stichting Pensioenfonds voor Fysiotherapeuten (SPF)	3,6	4,2	3,0	3,9	2,7	★★★★
16	▼	2	14	Stichting Pensioenfonds PGB	3,6	3,8	2,5	3,7	4,1	★★★★
17	▲	10	27	Pensioenfonds Detailhandel	3,5	3,5	2,6	3,7	3,5	★★★
18	▲	2	20	St. Bedrijfspensioenfonds voor het Bakkersbedrijf	3,4	4,2	2,6	3,7	2,9	★★
19	▲	11	30	Pensioenfonds Achmea	3,4	3,8	3,5	3,6	2,6	★★
20	▼	1	19	Pensioenfonds Horeca & Catering	3,4	3,8	2,3	3,8	3,2	★★
21	▼	9	12	Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland kring 'Progress'	3,4	4,4	2,3	3,7	2,4	★★
22	▲	7	29	Bpf Schoonmaak	3,2	4,2	2,0	3,3	3,1	★★
23	▲	2	25	Pensioenfonds UWV	3,2	3,1	3,5	3,1	3,0	★★
24	▼	8	16	SBZ Pensioen	3,1	3,5	2,6	3,3	2,9	★★
25	▼	7	18	Philips Pensioenfonds	3,1	4,4	3,2	2,9	2,6	★★
26	▼	3	23	PWRI	3,1	4,3	2,3	3,2	2,6	★★
27	▼	3	24	Rabobank Pensioenfonds	3,1	4,2	3,2	2,9	2,2	★★
28	▼	7	21	Pensioenfonds Shell	3,0	3,5	3,0	3,1	2,2	★★
29	▲	2	31	SPMS	3,0	4,2	2,6	3,0	2,2	★★
30	▼	2	28	Pensioenfonds PNO Media	3,0	3,1	2,2	3,3	2,8	★★
31	▲	2	33	Stichting Pensioenfonds TNO	3,0	4,4	1,8	3,0	2,7	★
32	▲	2	34	Pensioenfonds ING	2,9	2,7	3,5	2,8	3,1	★★
33	▲	2	35	Bedrijfstakpensioenfonds voor het Levensmiddelenbedrijf	2,9	3,1	2,5	2,9	2,9	★★
34	■		-	Pensioenfonds Delta Lloyd**	2,9	3,0	1,7	3,8	1,1	★
35	▼	3	32	Pensioenfonds Medewerkers Apotheken (PMA)	2,8	2,7	1,9	3,2	2,5	★
36	▲	4	40	Bpf Koopvaardij	2,8	1,8	3,2	3,1	2,6	★
37	▼	1	36	Ahold Delhaize Pensioen	2,8	4,4	2,3	2,4	2,9	★★
38	▲	1	39	Bpf MITT	2,8	2,2	3,2	2,9	2,6	★★
39	▼	13	26	Stichting Pensioenfonds Huisartsen (SPH)	2,7	4,0	2,3	2,4	3,0	★★
40	▲	4	44	Heineken Pensioenfonds	2,7	2,6	3,0	2,6	2,8	★★
41	▼	4	37	Pensioenfonds Architectenbureaus	2,7	3,1	3,2	2,6	2,0	★★
42	▼	5	37	Stichting Algemeen Pensioenfonds KLM	2,7	3,5	2,0	2,4	3,2	★★
43	▲	2	45	Pensioenfonds Hoogovens	2,6	3,5	2,0	2,8	1,9	★
44	▼	1	43	Pensioenfonds APF	2,6	3,8	2,3	2,5	1,9	★
45	▼	4	41	Stichting Pensioenfonds Vliegend Personeel KLM	2,5	3,1	2,0	2,4	2,5	★
46	▲	2	48	Stichting Pensioenfonds KLM-Cabinepersoneel	2,3	3,1	2,5	1,9	2,9	★
47	▼	5	42	Oak Pensioen (Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Meubelindustrie en Meubileringsbedrijven)	2,3	2,7	1,7	2,5	2,0	★
48	▼	2	46	ABN AMRO Pensioenfonds	2,0	2,6	2,2	1,6	2,5	★
49	■		49	Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor Vlees, Vleeswaren, Gemaksvoeding en Pluimveevlees (Pensioenfonds VLEP)	1,9	2,7	2,0	1,9	1,1	★

* The scores are rounded to one decimal place. However, pension funds are only given a shared place in the ranking if they have the same score to two decimal places.

** New respondent.